

Tagasiside kliiniliste ravijuhendite koostamisprotsessile

Marge Reinap

Taust: mis, millal, kes ja kuidas?

Hinnata senist progressi, anda soovitusi nii ravijuhendite koostamisele (sh ka käsiraamatule) kui ka kasutamisele

- Ettevalmistus alates 2014 kevad, visiit 24-28.08.2016
- **Autorid:** Sue Hill, Holger Schunemann, Paul Garner
- **Taustajõud:** Ulla Raid, Anna Vesper, Ivar-Endrik Eiche, Evelin Peil, Marge Reinap
- **Hindamise alus:** 1) Protsessi ülevaade; 2) Kolme ravijuhendi kvaliteedi hindamine; 3) Kaks uuringut: ravijuhendite koostajate ja kasutajate tagasiside; 4) Intervjuud osapooltega

Lühidalt: olulisemad leiud

- **Senine progress EHK juhtimisel märkimisväärne ja eeskuju teistele riikidele**
- **Osapooltelt üldiselt positiivne tagasiside:** EHK autoriteet, protsess töötab üldiselt hästi, kuid vajab veidi kohandamist
- **Aga ka mure:** ... mure jätkusuutlikkuse pärast, püsisekretariaadi vajadus läbiv teema
- **Ravijuhendid kvaliteetsed, kuid ruumi parandamiseks:** huvide konfliktide ja tõenduse esitus, juhendite selgus, käsitusala ulatus, patsientide kaasamine
- **Käsiraamat väga hea, kuid vajab täielikku rakendamist ja uuendamist:** teemade valik, muude ravijuhendite rakendamine/kohandamine, paindlikkus küsimuste muutmise osas
- **Ravijuhendite kasutamist** on võimalik erinevate vahenditega soodustada
- **Ülikooli kaasatus** oluline, side hariduse ja ravitöö vahel

Soovitused viies grupis

- Institutsionaalne struktuur
- Ravijuhendite koostamine
- Rakendamise protsess
- Ravijuhendite uuendamine
- Käsiraamatu uuendamine

I Institutsionaalne struktuur

- Säilitama ja suurendama pühendumust ravijuhendite protsessides, läbi ressursside tagamise personalile
- Ravijuhendite koostamisprotsessi koordineerimiseks, loodud võrgustike säilitamiseks ning töörühmadele sisulise abi pakkumise ja rakendamise koordineerimise jätkamiseks kiiresti taastada põhipersonal ja suurendada võimekust EHKs
- Säilitada koordineerimise funktsioon EHKs ja kasutada välist tehnilist suutlikkust (näiteks Tartu Ülikool või TAI) pakkumaks vajalikku tuge töörühmadele
- Pikemas perspektiivis kaaluda võimalust luua eraldi alaline üksus ravi kvaliteedi tagamiseks, rollide ja funktsioonidega, mis hõlmavad ravijuhendite koostamise protsessi, tehnilist tuge ja sidudes ravijuhendite rakendamise ja järelevetoomingud

II Ravijuhendite koostamine

- **Töötada välja strateegilisem lähenemine ravijuhise teema valikule, ja piirata selle käsitusala paremini hallatavaks**
- Fokuseerida väiksemale arvule prioriteetsetele küsimustele
- Rakendada täielikult käsiraamatu juhised, sealhulgas uuendused, näiteks tõendusmaterjali kvaliteedi hindamine ja Evidence to Decision raamistikud
- Rakendada täielikult käsiraamatu võimalus kiita heaks/kohandada rahvusvahelisi ravijuhendeid
- Kajastada ravijuhendis töörühma huvide konflikt paremini, kooskõlas rahvusvaheliste soovitustega

III Rakendamise protsess

- Selgelt sõnastada kliiniliste ravijuhendite protsessi väärtus Eesti tervisepoliitikas kui põhikomponent ravikvaliteedi parandamisel
- **Keskenduda süstemaatilistele rakendamisstrateegiatele**
- Siduda kliiniliste kvaliteediindikaatorite väljatöötamise, auditi ja tagasiside protsessid ja tehtav töö selgelt ravijuhendite väljatöötamise protsessiga; kaaluda ravijuhendite nõukoja ja kliiniliste ravikvaliteediindikaatorite nõukoja ühendamist

IV Ravijuhendite uuendamine

- **Paika panna poliitika, protseduur ja ajaraam, et rutiinselt jälgida, kas ravijuhend vajab uuendamist (näiteks teha tõenduse otsing iga 3 aasta järel)**
- **Otsustada, kes vastutab rutiinse kirjanduse ülevaate eest ja hindab, kas on uut olulist tõendusmaterjali (kaaluda ka varem mittekaasatud eksperte perioodilisse ravijuhendi ülevaatamisse kaasamist)**

- Paika panna tingimused, millal ravijuhendi osaline või täielik uuendamine on vajalik (näiteks kas ainult mingid soovituselised väited vajavad uuendamist või kas paljud soovituselised on aegunud, või kui soovituselised on vaja uutele ravimeetoditele)
- Planeerida ravijuhendi uuendamisele rahastus ja logistika (näiteks tagada jooksev rahastus ja pidev järelevalve, ravijuhendite nõukojal võib olla roll jälgida uuendusprotsessi)
- Dokumenteerida ravijuhendite uuendamise plaan ja soovitatud meetodid ning tagada, et neid jälgitakse ning panna aegumistähtajad või läbivaatus olemasolevate ravijuhendite jätkuvaks heakskiiduks

V Käsiraamatu uuendamine

- Teha õppematerjal (lingid nendele) kättesaadavaks
- Rakendada GRADE täielikult
- Leida rahvusvahelisi võtmekoostööpartnereid ravijuhendite väljatöötamiseks ja kohandamiseks
- Tooma näiteid hästi tehtud ravijuhenditest (näiteks veebiversiooni lisades)
- Tuginema ravijuhendite koostamise rahvusvahelistele standarditele, lähenemistele ja standardvormidele, kujundades neid sobivalt ja mitte leiutama uusi vorme
- Kasutada ravijuhendite heakskiitmise/kohandamise ja väljatöötamise meetodeid (adolopment)
- Vaadata üle teemade ja küsimuste prioritseerimise protsess
- Siduma käsiraamatu Ravijuhendite Väljatöötamise Kontrollnimekirjaga
- Soovitada kasutada elektroonilisi abivahendeid ravijuhendite väljatöötamiseks (näit GRADEpro)
- Eemaldada värvikodeerimine, pigem lisada informatsioon, kas on tegu tugeva või tingliku soovituselise ja mis on aluseks oleva soovituselise kvaliteet
- Lisada peatükk protsessi hindamisest (koostajate tagasiside) (PANELVIEW instrument)